

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

ПРОЕКТ „ПОСОКА:СЕМЕЙСТВО“

ПОСОКА:СЕМЕЙСТВО

П – подготовка за
О – осигуряване на
С – семейство и
О – обич
К – като
А – алтернатива
**ЗА ДЕЦАТА
ОТ ДМСГД**

„ПОСОКА: семейство“ е един от петте големи национални проекти, чрез които се реализира Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“ (приета от Министерски съвет на 24 февруари 2010 г.).

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЩАСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

I. Обща информация за проекта:

В изпълнение на Националната стратегия *Визия за деинституционализация на децата в Република България*, Министерство на здравеопазването чрез своята „Концепция за деинституционализация на децата от ДМСГД“ (приета от МС на 01 септември 2010), участва в процеса на деинституционализация, като стартира **преструктурирането на 8 ДМСГД**. Преструктурирането на 8 ДМСГД в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Перник, Пловдив, Русе, София и Търговище **се извърши чрез създаване на нови интегрирани междусекторни услуги, които да предлагат качествено нов, различен от институционалния, модел на грижа за децата.**

Процесът на преструктуриране се реализира чрез пилотните проекти „Преструктуриране на ДМСГ за деца до 3г.“ и „ПОСОКА: семейство“. Финансовите средства са осигурени от Оперативните програми „Регионално развитие“ (ОПРР) и „Човешки ресурси“ (ОПРЧР), като за първи път се прилага кръстосано финансиране от две оперативни програми.

Проект „ПОСОКА: семейство“, извърши подготовката за преструктуриране на пилотните 8 ДМСГД, негова задача бе **планирането на най-подходящите услуги съобразно актуалните нужди на съответната община**, а проект BG161PO001.1.1-08/2010/014 „Преструктуриране на ДМСГД за деца от 0-3 г.“ **осигури инфраструктурата за функциониране на новите здравно-социални услуги** за превенция, ранна интервенция, подкрепа на деца и семейства, както и **необходимото им обзавеждане и технологично оборудване.**

Услугите, планирани по „ПОСОКА: семейство“ и инфраструктурно изградени по „Преструктуриране на ДМСГД за деца от 0-3 г.“, са заложили в проектните предложения, които пилотните общини реализираха по Компонент 2 „Разкриване на иновативни интегрирани услуги за деинституционализация и превенция на изоставянето на деца от 0 до 3 години“, схема за безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-5.2.15 „Шанс за щастливо бъдеще“, ОПРЧР.

II. Изпълнение на проекта.

Деинституционализацията на грижите за деца е сложен и труден процес, който трябва да бъде управляван внимателно и да се реализира от специалисти с

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

разнообразна експертиза, поради което в изпълнението на проект „ПОСОКА: семейство“ освен Екипът за управление на проекта /ЕУП/ се включиха на национално ниво по 2-ма представители на МЗ и партньорите по проекта – ДАЗД и АСП, както и 1 представител на Министерство на труда и социалната политика. С тези специалисти се сформира Експертно звено по деинституционализация /ЕЗД/, което подкрепи цялостния процес и различните участници на ниво изпълнение на проекта за деинституционализация. Назначиха се и 2-ма национални консултанти /НК/, с доказана експертиза в областите управление на промяната и цялостна оценка на потребности на деца в ниска възраст, настанени в институция и деинституционализация и психично здраве на деца от 0 до 3 г.

За успешното изпълнение на проект „ПОСОКА: семейство“ на регионално ниво се назначиха местни координатори /МК/ във всяка пилотна област, чиято основна задача бе да работят пряко с целевите групи, да поддържат ефективна комуникация с всички заинтересовани страни по места и цялостно да координират проекта на областно ниво. За изпълнението на преките дейности с целевите групи в пилотните области се създадоха Мултидисциплинарни екипи по деинституционализация /МДЕ/, чиято дейност стартира в началото на месец ноември 2012 г. Техните членове, представители на ДМСГД, РЗИ, Отдел за закрила на детето и Общинска администрация, под ръководството на местния координатор бяха ангажирани с изготвянето на **актуализирани оценки на потребностите на всяко дете от пилотните ДМСГД и оценки на капацитета на техните семейства**. МДЕ актуализираха и обогатиха индивидуалните планове за действие и грижа на всяко дете от целевата група в ДМСГД.

За целта с помощта на неправителствената организация „Надежда и домове за децата“ - клон България се изготви методика за оценка на деца и семейства, в която са отразени и съществуващите в Република България добри практики.

За по голяма ефективност на местните координатори се проведе въвеждащ мотивационен тренинг от двамата национални консултанти, с помощта на членовете на ЕЗД, а за членовете на МДЕ се проведоха практически тренинги на за надграждане на компетенциите им по отношение на оценяването на индивидуалните потребности на децата, настанени в ДМСГД; подходи за анализ на обективното състояние на децата; актуализиране оценката на родителския капацитет и възможностите за реинтеграция; разпределяне на ролите, съобразно

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЩАСЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

отговорностите и компетентностите на различните участници в екипите; повишаване на уменията за детайлно планиране на грижа на мултидисциплинарен принцип.

Оценките на потребностите на децата от 0 до 3 години, настанени в ДМСГД, както и оценките на капацитета на техните семейства стартираха през м. ноември и в рамките на една година мултидисциплинарните екипи изготвиха общо **208 актуализирани оценки на потребностите на децата** от пилотните ДМСГД, **187 оценки на семействата** на децата от пилотните ДМСГД и **208 индивидуални планове за деинституционализация** на децата, с конкретни мерки и срокове за извеждане на всички деца на възраст от 0 до 3 години от институцията. Логистична помощ оказаха НПО „Надежда и домове за децата“ - клон България, която осигури транспорт за извършване на оценките на семействата. Екипите проучиха потребностите на всяко дете и посетиха всяко семейство, за да се прецени коя форма на грижа е подходяща и защитава интересите на детето – реинтеграция в биологичното или разширеното семейство, приемна грижа, осиновяване или настаняване в специализирана резидентна услуга.

На базата на актуализираните оценки се изготвиха **индивидуалните планове за деинституционализация на децата**, в които се поставиха конкретни срокове за извеждане на всички деца от институцията и се планира индивидуален пакет от услуги, необходим за подкрепа на всяко дете, след връщането му в семейна или най-близка до семейната среда.

Въз основа на изготвените индивидуални планове за деинституционализация на децата се **актуализираха и обогатиха техните индивидуалните планове за действие и грижа**.

Сформираните мултидисциплинарни екипи, под ръководството на местния координатор по проекта, както и с помощта на националните консултанти и ЕЗД извършиха група **анализи за всяка пилотна област и ДМСГД:**

- **Анализ за причините за настаняването на деца в ДМСГД;**
- **Анализ на наличните социални, образователни и здравни услуги за децата от 0 до 3 години в областта;**
- **Анализ на ресурсите на ДМСГД.**

Групата анализи, бяха необходими за планирането на конкретните услуги за всяка пилотна област, за да могат да се определят най-необходимите здравно-социални услуги, с които да се покрият всички потребности на децата в риск от

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

0 до 3 години и техните семейства, без да се налага тяхното институционализиране. Целта е да отпадне като възможност за тях институционалната грижа, която е с доказано негативен ефект върху цялостното развитие на децата.

Събраната и анализирана информация в трите типа анализи за осемте пилотни области бе обсъдена с членовете на националното Експертно звено по деинституционализацията където се предложиха и конкретните наименования на услугите, както и за кои услуги е необходимо да се разработят методологии.

На базата на осъществените анализи и оценки на децата от пилотните ДМСГД Мултидисциплинарните екипи с помощта на Експертното звено за деинституционализацията планираха видовете интегрирани здравно-социални услуги, които да спомагат за отглеждането на децата в семейна или близка до семейната среда, те са съобразени с актуалните нужди на съответната община, и се реализираха в съответствие с проектните предложения на Общините по КОМПОНЕНТ 2.

Планираните услуги се включиха в **Актуалните регионални планове за деинституционализацията на децата** от целевата група от пилотните институции, които се разработиха от Мултидисциплинарните екипи по деинституционализацията. В тези планове се заложиха конкретни дейности, мерки, срокове и отговорници, за осъществяване на прехода от досегашния тип институционална грижа към предоставянето на нови услуги в общността за рисковите групи. Определиха се мерки и срокове за извеждането на всички деца от 0 до 3 години от институцията, мерките по отношение на персонала на ДМСГД, мерките и дейности за материалните ресурси и сградния фонд на дома. В Регионалните планове са представени и всички дейности, които ще се осъществяват в подкрепа на устойчивостта на деинституционализацията на децата от ДМСГД, както и недопускането на нови настанявания в институцията, чрез работа в мрежа по превенция на изоставянето на деца и координационни дейности с всички заинтересовани страни. Новите услугите бяха синхронизирани и заложени в регионалните стратегии и съответно предвидени в общинския бюджет на всяка община с ДМСГД. Премина се през процес на **синхронизиране на Регионалните планове със съществуващите Областни стратегии за социални услуги.**

Във всяка пилотна община се проведе **тематична дискусия**, организирана и ръководена от местния координатор, на тема: „Планиране на

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

конкретни услуги, необходими за реструктурирането на пилотното ДМСГД и деинституционализацията на децата“. В обсъждането се включиха кметовете на съответните общини и други представители на общинската администрация. Участваха представители на институции и организации, имащи отношение към процеса на деинституционализация на децата в съответната област, както и представители на Екипа за управление на проекта и националното Експертно звено по деинституционализация на проект „ПОСОКА: семейство“. Много силен мобилизиращ ефект в процеса по деинституционализация сред всички заинтересовани страни **при представянето на плановете по време на дискусиите** се получи при тематичните дискусии, проведени в пилотните области Русе и Пловдив. От 8-те пилотни области единствено в ДМСГД – Русе се приемат недоносени деца за набавяне на килограми. В област Русе основен проблем бе как да се ограничи приема на недоносени деца в ДМСГД, до този момент МБАЛ отказваше тези деца да останат при тях за набавяне на килограми. Именно по време на тази дискусия се постави срок за преустановяване на приемането на недоносени деца от ДМСГД – Русе, който се вписа в регионалният план за деинституционализация. Заложиха се конкретни ангажименти на МБАЛ - Русе за обгрижване на недоносените деца, които също се вписаха в регионалния план. При обсъждането на Регионалния план за деинституционализация на децата от ДМСГД – Пловдив, по време на тематичната дискусия в област Пловдив стана ясно на всички страни участващи в процеса на деинституционализация, че въпреки някои съпротиви и трудности, процеса няма да спре и с поставянето на конкретни срокове стана ясно, че той е необратим. Този план бе ключов за намаляване на съпротивата на хората, които затрудняваха процеса.

В Регионалните плановете за деинституционализация се заложиха следните услуги, в които се реструктурираха 8-те пилотни ДМСГД:

- **7 Семейно-консултативни центъра;**
- **3 Центъра за приемна грижа;**
- **5 Центъра за ранна интервенция;**
- **3 Центъра за детско психично здраве;**
- **8 Дневни центъра;**
- **2 Звена „Майка и бебе“;**
- **8 Центъра за майчино и детско здраве;**

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЩАСЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

- **9 Специализирани резидентни грижи за деца до 7 г. с потребност от постоянни здравни грижи със заместваща грижа.**

Обосновката на планираните услуги е направена въз основа на събраните данни и направените анализи от мултидисциплинарните екипи за:

- демографските процеси в регионите
- уязвимите групи деца и семейства
- причините за настаняване на децата в ДМСГД
- оценки на потребностите на всяко едно от децата, настанени в ДМСГД и на техните семейства
- наличност и състояние на здравни и социални заведения и услуги във всяка от проектните области

В резултат на анализа на тези данни са планирани услуги, чиито брой и вид се определят в зависимост от местните нужди и наличните ресурси в областта. Сравнението на представените данни за нуждите и спектърът и капацитетът на предложените нови услуги по области показва, че планирането на услугите е успяло в изключително висока степен да осигури необходимото за работата по деинституционализация и превенция на изоставянето на деца в осемте региона. Планирането им е съобразено изцяло със спецификата на областта потребностите, наличния ресурс и определения бюджет по Компонент 2.

Планираните нови услуги конкретно за всяка пилотна община са:

Община Търговище:

1. Център за майчино и детско здраве – капацитет 50;
2. Център за ранна интервенция – капацитет 15;
3. Дневен център за деца до 3 г. с увреждания – капацитет 20;
4. Център за психично здраве за деца от 0 до 3 г. – капацитет 20;
5. Специализирана резидентна грижа за деца до 7 г. с потребност от постоянни здравни грижи със заместваща грижа – капацитет 8;
6. Семейно-консултативен център - капацитет 30;

Община Монтана:

1. Семейно-консултативен център - капацитет 30;
2. Център за майчино и детско здраве - капацитет 50;
3. Център за ранна интервенция - капацитет 15;
4. Дневен център за деца с увреждания - капацитет 20;

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЩАСЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

5. Звено майка и бебе - капацитет 4;
6. Специализирана резидентна грижа за деца до 7 години с потребност от постоянни здравни грижи със заместваща грижа - капацитет 8.

Община Пазарджик:

1. Семейно-консултативен център - капацитет 30;
2. Център за майчино и детско здраве - капацитет 50;
3. Център за ранна интервенция - капацитет 15;
4. Дневен център за деца с увреждания - капацитет 20;
5. Център приемна грижа и осиновяване - капацитет 15;
6. Специализирана резидентна грижа за деца до 7 години с потребност от постоянни здравни грижи със заместваща грижа - капацитет 8.

Столична община:

1. Семейно-консултативен център - капацитет 40;
2. Център за майчино и детско здраве - капацитет 50;
3. Специализирана резидентна грижа за деца до 7 години с потребност от постоянни здравни грижи със заместваща грижа - капацитет 8;
4. Дневен център за деца с увреждания - капацитет 30.

Община Русе:

1. Семейно-консултативен център - капацитет 30;
2. Център за майчино и детско здраве - капацитет 50;
3. Звено майка и бебе - капацитет 8;
4. Дневен център за деца с увреждания - капацитет 20;
5. Център приемна грижа и осиновяване - капацитет 15;
6. Център за психично здраве за деца от 0-3 години - капацитет 20
7. Специализирана резидентна грижа за деца до 7 години с потребност от постоянни здравни грижи със заместваща грижа - капацитет 8.

Община Перник:

1. Семейно-консултативен център - капацитет 30;
2. Център за майчино и детско здраве - капацитет 50;
3. Център за ранна интервенция - капацитет 15;
4. Дневен център за деца с увреждания - капацитет 15;

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

5. Специализирана резидентна грижа за деца до 7 години с потребност от постоянни здравни грижи със заместваща грижа - капацитет 8.

Община Габрово:

1. Център за майчино и детско здраве - капацитет 50;
2. Център за ранна интервенция - капацитет 15;
3. Дневен център за деца с увреждания - капацитет 20;
4. Специализирана резидентна грижа за деца до 7 години с потребност от постоянни здравни грижи със заместваща грижа - капацитет 8.

Община Пловдив:

1. Дневен център за деца с увреждания - капацитет 20;
2. Семейно консултативен център – капацитет 40;
3. Специализирана резидентна грижа за деца до 7 години с потребност от постоянни здравни грижи със заместваща грижа - капацитет 8;
4. Специализирана резидентна грижа за деца до 7 години с потребност от постоянни здравни грижи със заместваща грижа - капацитет 8;
5. Център за приемна грижа и осиновяване - капацитет 20;
6. Център за психично здраве - капацитет 20.

Специализирана резидентна грижа за деца до 7 години с потребност от постоянни здравни грижи със заместваща грижа, е услуга, чиято необходимост бе изведена от оценките на потребностите на децата. През м. август 2015 г. бе нормативно регламентирана като Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи.

Във връзка с успешното реализирането на Компонент 2 и за да се предоставят качествени и координирани услуги, през 2013 г. се създадоха **5 методологии за следните услуги: Семейно-консултативен център, Дневен център за деца с увреждания, Център за ранна интервенция, Специализирана резидентна грижа за деца до 7 години с потребност от постоянни здравни грижи и Център по психично здраве.** Те се разработиха с общите усилия на всички заинтересовани страни. Участваха както представители на институциите, така и представители на неправителствения сектор - организации с опит в процеса на деинституционализация. Включиха се представители на МЗ, АСП, ДАЗД, МТСП, а също и на: БАЛИЗ, БАСП, ИСДП,

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051P0001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

„Надежда и домове за децата-клон България”, Сдружение „Дете и пространство”, Сдружение „Самаряни”, Фондация „Де Пасарел-България”, Фондация „За Нашите Деца”, Фондация „Здравни проблеми на малцинствата”, Фондация „Карин дом”, Фондация „Лумос-клон България“, Фондация „Международна социална служба-България” и УНИЦЕФ България.

Разработените методологии се презентираха на проведената двудневна национална конференция през м. септември 2014 г., в която взеха участие около 200 души, сред които представители на всички ДМСГД и общини, доставчици на социални услуги, на партньорите и други държавни институции. Представи се концепцията за тяхното развитие и опита на НПО при предоставянето на такива услуги.

Деинституционализацията на децата е сложен и труден процес, който трябва да бъде извършен много внимателно. За децата имаше изготвени планове за деинституционализация, които обаче изискваха време за тяхното изпълнение. С оглед на осигуряване на най-добрия интерес на детето тези планове се следваха стъпка по-стъпка и това наложи подготовката за извеждането на децата да се извършва паралелно със строително-ремонтните работи по проект „Преструктуриране на ДМСГ за деца от 0-3г.“. Пристъпи се към реорганизация на дейността на пилотните ДМСГД и поетапно започна ремонта на помещенията. Децата трябваше да бъдат преместени в друга част на сградата, а за децата от ДМСГД – Перник, ДМСГД – Пловдив и ДМСГД „Света Параскева”-София се наложи преместване в други сгради. За да се избегне стресът от промяната се изготвиха индивидуални планове за преместването на всяко дете и се направи съответна подготовка за преместване. За всяко дете се определи служител от персонала на дома, който да го подготви за предстоящите промени и да спомогне за адаптацията му към новата среда. Националният консултант проведе срещи с персонала на ДМСГД за да ги подкрепи при подготовката на децата за преместването, за да се минимизират травматичните преживявания при промяната на средата. Преместването на децата от целевата група протече по начин, съобразен с възрастта, развитието и здравословното им състояние.

Забави се преместването на децата от ДМСГД –Пловдив, за които нямаше подходящ сграден фонд, където да се преместят всички деца и се наложи ДМСГД – Пловдив да се пребазира в две сгради: в сградата на детска ясла „Послушко“ – 18 деца и 16 деца в сградата на МБАЛ-Пловдив. Това забави и СМР, които стартираха активно през м. септември 2013 г. Децата от ДМСГД –

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Перник по време на ремонтните дейности се преместиха в друга сграда, предоставена от Община Перник, а децата от ДМСГД „Света Параскева“ – София заедно с персонала бяха настанени в сградата на ДМСГД „Свети Иван Рилски Чудотворец“ в кв. Лозенец.

Децата от 8-те пилотни домове се адаптираха много бързо към промените, поради факта, че те не бяха драстични – на децата се създаде обстановка близка до тази в която са живели до момента, те се преместиха с всички свои лични вещи и с хората, които ги обгрижваха до момента.

През 2013 г. активно започна изпълнението на плановете за деинституционализация на децата. Персоналът и специалисти от МДЕ изпълняваха стриктно процедурите по **подготовка за деинституционализация на децата от ДМСГД** и подготвителни дейности по извеждане от институцията се проведеха за всяко дете от целевата група, за което предстоеше извеждане в семейна среда или близка до семейната.

Работата по подготовка за извеждане на децата от 8-те пилотни дома се осъществи от екип от специалисти, който включва: директор на ДМСГД, педагог, психолог, лекар педиатър, социален работник, медицински сестри, детегледачи. Подготовката за деинституционализация на децата е съобразена с процедурата за подготовка за извеждане на деца от институция, приета в съответното ДМСГД. Провеدهа се опознавателни срещи между всяко дете от целевата група и семейството, в което то ще бъде изведено, с цел да се изгради и поддържа позитивна емоционална връзка между тях, за да се избегне стреса от промяната на средата.

За обмяна на опит на персонала на пилотните ДМСГД във връзка с подготовката на децата за деинституционализация се проведеха две работни срещи – в ДМСГД-Пазарджик и ДМСГД „Св. Параскева“- София.

Процеса на деинституционализация в 8 – те пилотни ДМСГД се активизира с пълна сила през ноември 2012 г. и през 2013 г. са изведени 155 деца от целевата група до 3 г., като от тях 43 са с увреждания. Успех е и факта, че на 97 % от изведените деца е осигурена семейна среда – 151 деца вече се отглеждат в семейства, като 41 от тях са деца с увреждания или 26 % от всички изведени деца. Децата настанени в среда близка до семейната (ЦНСТ) са само 4, от тях с увреждания са 2 деца. Децата, които са изведени от пилотните ДМСГД през 2013 г. основно се настаняха в приемни семейства – 84 деца или 55,6 %. Като приемните семейства също са склонни да приемат деца с увреждания – 24 от изведените в приемни семейства деца са деца с увреждания. Освен в приемни

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

семейства за друга голяма част от децата са намерени осиновителни семейства – осиновени са 49 деца, като 12 от тях са с увреждания. Децата от пилотните ДМСГД основно се осиновяват в България – 92 % или 45 деца, като 8 тях са деца с увреждания. В други страни са осиновени само 4 деца с увреждания. Много малък е процента на децата реинтегрирани в биологичните си семейства, само 10 % или това са 16 деца, като 5 от тях са с увреждания. В семейство на близки и роднини са настанени 2 деца, като 1 е с увреждане.

След извеждането на децата от институцията в рамката на проект „ПОСОКА: семейство” се извърши ежемесечно **наблюдение на осъществените реинтеграции на децата, настанени в приемни семейства или реинтегрирани в биологичната си среда**. Местните координатори, съвместно с членовете на Мултидисциплинарните екипи от ОЗД, ежемесечно посещаваха семействата, в които са изведени децата, за да могат своевременно да сигнализират за възникнали непредвидени трудности в реинтеграционния процес, както и да оказват подкрепа при необходимост. Наблюденията са, че адаптацията на децата в семейната среда протича нормално. Не са възникнали съществени непредвидени трудности в реинтеграционния процес. Децата са спокойни в новата обстановка, наблюдава се напредък в развитието им. Стават по-активни, успяват да развият емоционална връзка с биологичните или приемните си родители, отделя им се повече индивидуално внимание, имат собствени играчки и пространство, осъществяват повече контакти с външния свят което спомага за преодоляване на дефицитите в развитието им. Проследяването на реинтеграционния процес от местните координатори продължи до м. юли 2014 г.

Процесът по своевременно извеждане на децата в семейна среда, неотменно е на дневен ред през целия период на реализиране на проекта, независимо от обстоятелствата довели до настаняване на дете в институцията.

До приключването на проекта всички деца, които са били настанени в пилотните 8-ДМСГД са изведени. През периода 01.01.2012 г. до 30.09.2015 г. на 434 деца до 3 г., включително и 149 деца с увреждания, е осигурена семейна или близка до семейната среда. Само 11 са преместени в други институции. Тоест 97 % от децата са деинституционализирани, като на 90 % от тях е осигурена семейна среда – на 401 деца.

За децата до 3 г., които са целева група на проекта, най-голям е броят на осиновените деца 159. В приемни семейства са настанени 144 деца, а в биологичните семейства са реинтегрирани 89 деца. В семействата на близки и роднини са настанени 9 деца, а в среда близка до семейната Центрове за настаняване от семеен тип са настанени 33 деца, 27 от които в Центрове за

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

настаняване от семеен тип за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи.

За да бъде успешен процеса на деинституционализация, не е достатъчно само да се извеждат децата от ДМСГД, необходимо е и да се ограничи входа към институциите. В тази връзка Министерство на здравеопазването активизира своите местни структури – Регионалните здравни инспекции /РЗИ/ да насочат усилията си към **повишаване на здравната култура** на родителите, особено от високорискови общности, в различни области като: сексуално и репродуктивно здраве, семейно планиране и консултиране, хранене, хигиена, предпазване от заболявания на децата в ранна възраст, получаване на знания за предпазване на детето от злополуки и насилие и др. РЗИ насочиха усилията си и към осигуряване на **постоянна методическа подкрепа** на медицинските работници в родилните отделения по отношение на организацията и дейностите по превенция на изоставянето на новородени. При оказването на методическа подкрепа в родилните отделения се обърна внимание на спазването на Методическото указание за превенция на изоставянето на ниво родилен дом, утвърдено от министъра на здравеопазването, от председателя на ДАЗД и от изпълнителния директор на АСП, както и се предостави са сведение методологическия наръчник преведен от ДАЗД „Как да съобщим на родителите, че детето им е с увреждане?“.

Местните координатори по проект „ПОСОКА: семейство“, също се ангажираха с **насърчаване работата по превенция на изоставяне на деца на ниво родилен дом**, като проучиха действията на всички ангажирани в процеса на местно ниво и спомогнаха за по-добрата координация на всички заинтересовани страни. Активно се включиха и „Надежда и домове за децата-клон България“, които оказваха финансова подкрепа на семействата, с които се работеше по превенция на изоставянето. Резултатите не закъсняха, статистиката е убедително показва, че входа към 8 пилотни ДМСГД е силно стеснен. През 2012 са настанени **183** деца до 3 г., като 146 от тях са здрави, а 37 с увреждания. През периода на активна работа на мултидисциплинарните екипи по места през 2013 г. са настанени само **36**, от които 12 здрави и 24 с увреждания. Независимо от факта, че през 2014 г. мултидисциплинарните екипи вече не работят по проекта, те в качеството си експерти от съответните ведомства, които имат отношение към процеса на деинституционализация, продължаваха активно да работят по превенция на изоставянето. През 2014 г. са настанени **33** деца до 3 г., като 5 от тях са здрави и 28 са с увреждания. За периода 01.01.2015 г. до 30.09.2015 г. са настанени 22 деца, 7 от които здрави и 15 с увреждания.

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

От посочените цифри ясно се очертава и тенденция не само на прогресивно намаляване общия брой на настаняванията, но и на промяна на съотношението между настанените здрави и деца с увреждания, ако през 2012 г. 79 % от настанените са здрави деца, то през 2014 г. са само 15 %. В пъти е по-нисък броят на настанените здрави деца в сравнение с тези с увреждания. Приблизително от 2013 г. насам общо в 8-те пилотни ДМСГД, годишно са настанени толкова деца, колкото преди това се настаняваха за същия период само в една от тях.

От настанените деца преобладава броят (134) на тези настанени от родилно отделение. Постепенно рязко спада техният брой, от 91 през 2012 г., през 2013 г. те са 18, за 2014 г. случаите са 17 и към септември 2015 те са едва 8. За същия период от тях здравите деца са общо 76, като 69 са били настанени само през 2012 г., през 2013 г. са 6, 2014 г. няма нито едно здраво дете постъпило от родилно отделение, а за 2015 г. е постъпило само 1 което категорично показва, че работата по превенция на изоставянето дава добри резултати. Децата с увреждания постъпили от РО за същия период от 01.01.2012 г. - 30.09.2015 г. са 58. Все по-често се случва за част от тях, след отпадане на медицинския риск да се завръщат в биологичните си семейства. От други болнични отделения общо за периода 01.01.2012 г. - 30.09.2015 г. са постъпили 34 деца, от семейна среда са постъпили 106 деца до 3 г.

През 2013 г. когато усилено се работи по извеждане на децата и превенция на настаняване в ДМСГД, в ОЗД са постъпили 739 сигнала за риск от изоставяне на ниво родилно отделение. При 523 от случаите превенцията е успешна и децата се отглеждат в родните си семейства, които са получили съдействие и подкрепа. Статистиката показва, че в **70% от случаите превенцията е успешна и децата се отглеждат в семействата си, а в останалите случаи децата се настаняват основно в приемни семейства, с изключение на София и Пловдив.** Проблемите основно са в област София, където има най-много изоставени деца 121 и съответно най-много са настанени в ДМСГД – 89 деца. Следвани са от област Пловдив – 26 деца, които са настанени от Родилно отделение в ДМСГД и област Пазарджик 15 деца. В останалите области има единични случаи.

В областите Пловдив, Пазарджик и София се констатира, че има настанявания в други ДМСГД. Установи се нарастване броя на настаняванията в ДМСГД – Ветрен, където за периода от месец януари 2013 г. до месец август

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЩАСЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

2013 г. са настанени 25 деца, което е почти колкото настанените в ДМДГД - Пазарджик през предишната 2012 г. Тези факти насочиха вниманието към търсене на решение на този проблем и провокираха редица срещи на общинско ниво, които дадоха своя резултат и от м. септември 2013 г. тази практика е прекратена. От месец септември 2013 г. спряха окончателно настаняванията на деца в ДМСГД – Ветрен, в резултат на което последните деца от този дом бяха изведени през м. февруари 2015 г. и той е в процедура по закриване. В област Пловдив също освен в пилотния ДМСГД – Пловдив, където са настанени 21 деца се настаняват и деца в други ДМСГД в други области - настанени са 5 деца. В област София в пилотното ДМСГД няма настанявания, но има в останалите ДМСГД, както и извън областта – 14 деца.

За да подкрепи областите Пловдив, Пазарджик и София, Министерство на здравеопазването съвместно с УНИЦЕФ, на 29.01.2014 г. организира работна среща „Добри практики при предоставянето на иновативни услуги за превенция на изоставянето на бебета и малки деца“, където се представиха добри практики по отношение на превенция на изоставянето на ниво Родилен дом, както и трудностите, които среща всяка пилотна област.

Популяризиране на процеса на реструктуриране на ДМСГД

За процеса на деинституционализация от изключителна важност е провеждането на целенасочена и последователна комуникационна кампания, която да създаде необходимата подкрепяща среда в общността в пилотните региони, да спомогне за осъзнаването на необходимостта от заместване на институционалната грижа за деца от 0 до 3 години с отглеждането им в семейна среда. Акцентира се върху различни целеви групи и заинтересовани страни, като една от тях са учениците от горна училищна възраст, които са и бъдещи родители. В осемте пилотни области, в рамките на проект „ПОСОКА: семейство“, се проведе конкурс за рисунка на тема: „ОБИЧ И СЕМЕЙСТВО – ОТ ТОВА ИМА НУЖДА ВСЯКО ДЕТЕ“. Чрез него се популяризира процеса на деинституционализация сред учениците от горна училищна възраст. Целта на конкурса е да се насочи вниманието върху необходимостта всички деца да бъдат отглеждани в семейна среда, да се даде гласност на вредите, които налага институционалната грижа и които водят до изоставане в психическото и физическото развитие, проява на емоционални

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЩАСЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство”
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

проблеми, а в по-късен етап - проблеми с привързването, поради липсата на обич и близък човек. **В конкурса взеха участие 80 ученика на възраст 14 - 19 години от 34 училища на всички пилотни области.** Жюри в състав: експерти от МЗ, ДАЗД, МОН и проект „Подкрепа” по предварително зададени критерии определи по една рисунка-победител за всяка от 8-те области. Основните критерии, на които заложи журито, са идейното съдържание и посланието, които носят рисунките. Журито срещна много затруднения с определянето на фаворит за всички области.

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЩАСЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051P0001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

СЕМЕЙСТВО

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЩАСЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Най-много гласове събра рисунката на Венцислав Йорданов от Английска езикова гимназия в град Русе, който бе класиран на първо място.

По регламент, избраният за най-добър плакат от конкурса се използва за лице на торбичката, която се изработи като част от мерките по „Информирание и публичност“.

На Второ място се класира творбата на Десислава Стефанова от 2 СОУ „Проф. Никола Маринов“, гр. Търговище.

На трето място се определи рисунката на Яна Чавдарова от 10-то училище „Алеко Константинов“ - град Перник.

Журито присъди и Специална награда на Надежда Илиева Анева и Симонела Тодорова Бончева от Професионална гимназия - град Бяла, Област Русе, тъй като идейното съдържание на тяхната рисунка представя най-добре името и посланието на проекта.

Рисунката на учениците от град Бяла, стана лого на проекта и лице на обложката на филма „ПОСОКА: семейство“, който се създаде по проекта и се излъчи по националните и регионалните медии.

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Освен торбичките, които се отпечатаха в тираж 30 000 броя и се разпространиха безплатно в търговската мрежа, се създадоха допълнителни информационни продукти: 8 броя големи банери и 8 обозначителни табели. Главната цел бе популяризиране сред широката общественост на процеса по деинституционализация и повишаване на обществената чувствителност към проблема с изоставяне на деца в ниска възраст.

В рамките на проекта се изработи филм, който предоставя информация за процеса на деинституционализация. Чрез действителни истории на деца и семейства от целевите групи от пилотните области се показаха причините за изоставяне на дете, как могат да се преодолеят и какви могат да бъдат изходите от ДМСГД.

Изготви се и видеоклип, който бе предназначен за предоставяне на информация на широката общественост относно процеса на деинституционализация. Клип, който да покаже, че всяко дете има нужда от обич и семейство.

За изработването и популяризирането на филма и клипа се използваха ресурси, осигурени от проект BG051PO001-8.2.01-0001-C0001 „Подкрепа за информационното осигуряване на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

За повишаване на обществената чувствителност към проблема за деинституционализацията на деца се организираха и проведоха **8 фолклорни събития в пилотните общини**. Фолклорните фестивали се проведоха сред компактни етнически групи в целевите региони. Целта на фолклорните събития бе посланието за необходимостта от отглеждане на децата в семейна среда и за вредите от институционализацията да достигне до основните заинтересовани страни, както и специфични групи от хора, които могат да бъдат потенциални участници в процеса на деинституционализация. В програмата на събитията се включваше представяне на проект "ПОСОКА: семейство" и процеса на деинституционализация, прожектираше се филма, организира се изложба с рисунките от конкурса, след което детски ансамбли изпълняваха фолклорни песни и танци.

Периодично се публикува информация за развитието на проект „ПОСОКА: семейство“ чрез публикации в национални и регионалните медии в осемте пилотни области. Чрез тях, както и чрез излъчени репортажи в национални телевизионни медии и национални радиа се повишава информираността на

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

обществото относно процеса на деинституционализация, както и целите и дейностите, които се изпълняват по проект „ПОСОКА: семейство“. На интернет страниците на общините, на чиято територия се реализират проектните дейности също се отразяват се събития по проекта, напредъка на проекта, резултати и предизвикателства.

През 2014 г. се избра изпълнител по реда на ЗОП, които разработи **комуникационна стратегия** за реализиране на мащабна и всеобхватна комуникационна кампания на регионално и национално ниво. Целта бе да се да се мотивират и ангажират заинтересованите страни с процеса на деинституционализация на децата от пилотните ДМСГД, както и да се достигне до основните заинтересовани страни, както и специфични групи хора, които са потенциални участници или биха подпомогнали процеса на превенция на изоставянето.

За успеха на комуникационната кампания от значение бяха и проведените във всяка област семинари за медицински специалисти (в т.ч. екипи на родилни, неонатологични и детски отделения) които, окончателно бяха привлечени като партньори в процеса. Проведоха се и семинари за участниците в комисиите по осиновяване, създадени към регионалните дирекции за социално подпомагане във всяка пилотна област, което реално повиши информираността на различните професионалисти, работещи в системата за закрила на детето.

В изпълнение на комуникационната стратегия за всяка от пилотните области се проведоха и излъчиха 8 радиорепортажа, за ролята на новите услуги в подкрепа на децата за отглеждането им в семейна среда и вредата от институционализацията, както и 4 телевизионни репортажа относно процеса на деинституционализация в област Пловдив и област Русе. Публикуваха се 4 материала в Национални всекидневници, 16 прессъобщения, 16 материала в регионални печатни медии, 16 рекламни публикации в регионални печатни медии относно процеса на деинституционализация и дейности по проекта. Проведе се заключителна пресконференция с 2 национални публикации за нея и медийно отразяване.

Една от ключовите дейности по проекта е провеждането на обучения на персонала в пилотните ДМСГД и на персонала в новоразкритите услуги.

Чрез тази дейност се цели да се повиши капацитета на персонала на ДМСГД за предоставяне на нов модел на качествена грижа за настанените деца и създаване условия за екипите на новите услуги за придобиване на знания, умения и компетентности, необходими за работа с целевите групи и предоставяне на услугите.

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Анкетно проучване сред служителите на пилотните ДМСГД, направено в средата на 2012 година, позволи да се определят конкретните теми за нужното им обучение. Изследвани са професионален опит, нагласи към процеса на деинституционализация, очаквания, мотивация за работа в новите услуги. Проучването показва, че в по-голямата си част персоналът може да бъде партньор в процеса на деинституционализация и да се пренастрои за участие в предоставянето на алтернативни форми на грижи и услуги в общността след допълнително обучение.

Обучението, допълнено от супервизия, се извърши изцяло с ресурс на партниращата организация „Надежда и домове за децата“ – клон България, с която МЗ има сключен Меморандум за подкрепа на процеса на деинституционализация и осигуряване на експертна помощ. Професионалните знания, умения и компетентности, които персоналът придоби чрез обучение и допълваща супервизия, са предимство, когато служителите решат да кандидатстват в екипите на новите интегрирани здравно-социални услуги.

В обучението на персонала на пилотните ДМСГД се включиха всички служители, в т.ч. специализиран и помощен персонал, разпределени по групи. Обучението на всяка от групите протече в рамките на три дни. Обхванати бяха 408 служители на ДМСГД в 1 модул на въвеждащо обучение и 2 модула на надграждащо обучение. Проведени са 8 въвеждащи и 8 надграждащи обучения, както и 33 супервизии.

Във въвеждащото обучение залегнаха следните теми:

- Деинституционализация – нормативна уредба, настоящо състояние, добри практики и предизвикателства;
- Мястото на персонала на ДМСГД в процеса на деинституционализация и перспективи за професионална реализация в новите услуги;
- Развитие на детето от 0 до 3 години и последиците от отглеждането му в институция.

При надграждащото обучение персонала се обучи по следните теми:

- Мултидисциплинарна работа в грижата за децата от 0 до 3 години;
- Подходи, методи и техники за работа с деца от 0 до 3 години в институции за преодоляване на дефицити в развитието на детето;
- Индивидуалната работа с децата – основен фактор за тяхното състояние и израстване;
- Интеграция и социализация на деца от 0 до 3 години в общността;

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051P0001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

- Работа със семейства – системен подход;
- Работещият в ДМСГД - с ключова роля в изграждането и развитието на децата лишени от родителска грижа.

За да се гарантира качествения старт на услугите, по проекта се провеждат обучения на избраните служители в екипите на конкретните услуги. За тях също са предвидени провеждане на 1 модул въвеждащо и 2 модула надграждащо обучение. Това ще даде на новоназначения персонал базисни знания, умения и компетентности, необходими за работа с целевите групи на иновативните междусекторни услуги. Темите за обученията са планирани на базата на изготвените актуални регионални планове и разработените методологии.

Теми, които трябва са включени в обучението са:

За въвеждащото обучение:

1. Въведение в методиките на новите услуги в общността за деца от 0 до 3 г., разработени по проект „ПОСОКА – семейство“.
2. Развитие на детето от 0 до 3 г.
3. Влияние на институционализацията или други травми върху развитието и поведението на детето до 3 г.
4. Деца с увреждания.
5. Интеграция и социализация на деца от 0 до 3 г. от институции или с увреждания.

За надграждащото обучение:

Модул 1.

1. Интервенции при емоционални и социално-психологически проблеми на децата от 0 до 3 г. от институции. Методи за работа при травма и скръб. Методи за развитие на привързаност, себеуважение, самоконтрол, умение за избор, независимост и др.

2. Индивидуализиране на грижата за деца и мултидисциплинарна работа в грижата за деца от 0 до 3 г.

Модул 2.

1. Интервенции в подкрепа на семействата на деца от 0 до 3 г. от целевите групи.

Специфични проблеми и методи на работа с:

- a. Биологични семейства на деца, които са били или са в институции и родители в риск да изоставят децата си.
- b. Родители на деца с увреждания.
- c. Родители с ментални проблеми.
- d. Приемни родители и осиновители.

През 2015 г. се проведе въвеждащо и надграждащо обучение в 8-те пилотни общини София, Габрово, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Перник, Русе

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051P0001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

и Търговище. Проведоха се 8 въвеждащи и 8 надграждащи обучения на персонала на новите услуги. Обучени са 230 лица във въвеждащото обучение и 239 лица в надграждащото обучение. В осемте пилотни общини са обучени всички лица, които към момента на провеждане на обучението са били назначени на работа, тоест обучен е 100 % от наличния персонал.

В рамките на дейността се създаде електронен наръчник за деинституционализация на грижата за деца от 0 до 3 години, който е качен на електронната страница на МЗ. Ангажимент за компилирането на материалите в него имаха членовете на ЕУП, които своевременно го допълваха, разширяваха и актуализираха в съответствие с нормативните промени. В него са представени: типовизацията на процесите, протичащи при реструктурирането на ДМСГД; наборът от услуги в реструктурираните институции и методиките за тях; нормативните документи, които определят предоставянето на новите услуги.

Постигнати резултати в цялостния процес по деинституционализация на децата от ДМСГД

Активната работа на екипите на национално и местно ниво, създадената добра координация между институциите и работата в мрежа по превенция на изоставянето или настаняването на деца в институция за периода на действие на проекта, доведе до значително намаляване на броя на децата в 8-те пилотни ДМСГД. При стартирането на проекта те бяха 342, като 248 от тях са целевата група до 3 г., с ограничаването на входа и деинституционализирането на децата към 30.09.2015 г. в пилотните 8 ДМСГД останаха само 50 деца планирани за резидентна грижа, като децата до 3 г. бяха 27. От 01.10.2015 г. те са настанени в регламентираната през м. август 2015 г. резидентна услуга Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи, в които се отглеждат деца/младежи с потребност от постоянни медицински грижи.

Планираният процес по подготовка за реструктуриране протече успешно. **Общата цел на проекта е постигната** - чрез аналитичен подход и синергична интервенция с други, отговорни за процеса институции са подготвени и **реструктурирани 8 ДМСГД** в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Перник, Пловдив, Русе, София и Търговище.

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
 Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
 Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Проект BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“ изпълни своите специфични цели, като планира подходящите услуги в пилотните 8 ДМСГД, обект на реструктуриране, подготви и изведе децата от институциите, комуникира процеса на деинституционализация и проведе целенасочени мотивационни и информационни действия спрямо заинтересованите страни в негова подкрепа. Всички заложен индикатори са изпълнени:

Индикатор за изпълнение	Заложени /брой/	Изпълнени /брой/
Разработени анализи относно: причините за настаняване на децата в ДМСГД	8	8
Оценка на състоянието на децата	300	208
Планирани конкретни услуги, в които да се реструктурират пилотните ДМСГД	16	44
Специфични индикатори:		
Проведени събития в ромската общност	8	8
Проведени обучения	32	32
Проведена национална конференция	1	1

По индикатор „Оценка на състоянието на децата“ са оценени 208 деца и 205 семейства. Оценени са всички деца от целевата група, които към момента на оценяване са били в ДМСГД, тоест индикатора е изпълнен на 100 %. Заложеният индикатор към 2011 г. не е изпълним защото още при стартиране на проекта децата до 3 г. са били 248. В резултат на активната работа по извеждане на децата и ограничаване на входа към институцията при основното оценяване на децата в периода м. ноември, декември 2012 г. и януари 2013 г. децата до 3 г. децата бяха 190. Останалите деца, които са оценени са от новопостъпилите до октомври 2013 г.

Индикатор за резултат	Заложени /брой/	Изпълнени /брой/
Обучен персонал в пилотните ДМСГД	500	408
Обучен персонал в новоразкритите услуги	500	239

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
 Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
 Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
 съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

Сформирани мултидисциплинарни екипи в целевите общини	8	8
Специфични индикатори		
Брой лекари от РЗИ, участвали в семинари	25	27
Брой проведени посещения в семейства	300	736
Приключен в срока на операцията проект	1	1

По индикатор „Обучен персонал в пилотните ДМСГД“ са обучени 408 служители на ДМСГД - 90 % от персонала. Заложен е индикатор от 500 бр. обучен персонал на ДМСГД - 85% от наличния персонал при подаването на проекта. **Тоест индикаторът се счита за изпълнен.**

По индикатор „Обучен персонал в новоразкритите услуги“ са обучени 239 служители на новите услуги. През 2011 г. е заложен индикатор от 500 бр. обучен персонал на новите услуги, тъй като се е предвиждало в новите услуги да се назначат толкова хора. При подаването на проектните си предложения през 2013 г. Общините са заложили да назначат 413 човека, но поради недостатъчно желаещи кандидати за работа в новите услуги към момента на провеждането на обученията през 2015 г. са били назначени само 239 – **тоест обучен е 100 % от персонала, които към момента на обученията е бил назначен и индикаторът се счита за изпълнен.**

Във всички пилотни общини са взети решения на общинските съвети за закриване на ДМСГД и разкриване на новите услуги. С ПМС № 208 от 10.08.2015 г. от **01.10.2015 г. 8-те ДМСГД в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Перник, Пловдив, Русе, София /“Св. Параскева“/ и Търговище са закрити** и на тяхно място в помощ на родители, осиновители и приемни семейства вече работят следните нови услуги: 8 Дневни центрове за деца с увреждания; 5 Центрове за ранна интервенция; 6 Семейно консултативни центрове; 9 Центрове за настаняване от семеен тип за деца/младежи, в които се отглеждат деца/младежи с потребност от постоянни медицински грижи; 3 Центъра за приемна грижа и осиновяване; 8 Центрове за майчино и детско здраве, 3 звена „Майка и бебе“ и 3 Центъра за психично здраве, гарантиращи ранната превенция на изоставянето и правилно развитие на детето в естествената

Европейски съюз

ШАНС ЗА ЦЯСТЛИВО БЪДЕЩЕ
ПРОЕКТ BG051PO001-5.2.10-0001 „ПОСОКА: семейство“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
Инвестира във вашето бъдеще!

му среда. ДМСГД са реструктурирани в комплекси от услуги, които се управляват от съответните Общини.

